

Wat is een vluchteling?

Door **Tumult** | 11-24 jaar

Vluchtelingen zijn **mensen die hun thuisland ontvluchten** omdat ze daar **in gevaar** zijn.

Niet iedereen die vlucht, wordt een vluchteling. Het is een **titel die je moet krijgen**. Je krijgt die als je nieuwe land zegt dat je recht hebt op internationale bescherming.

De regels kijken of je het risico loopt:

- om **vervolgd** te worden **om wie je bent**. Bijvoorbeeld om je etnisch-culturele achtergrond, geloof, nationaliteit, politieke overtuiging. Of omdat je deel bent van een bepaalde sociale groep, bijvoorbeeld vrouwen of LGBTQ+.
- op **ernstige schade door geweld**. Meestal omdat er oorlog is waar je woont. Maar ook soms omdat je de doodstraf zou kunnen krijgen of omdat er een serieuze kans is dat je gefolterd zal worden.

Zegt **een onderzoek** dat je **terecht bang** was voor één van die risico's? Dan pas krijg je de titel 'vluchteling'. En dan ben je **erkend als vluchteling**.

Zo staat het in het vluchtelingenverdrag. Dat verdrag zegt hoe het werkt in België en in het grootste deel van de wereld.

Vluchteling of subsidiair beschermde?

Eigenlijk is het **nog een beetje ingewikkelder**.

Als je het echt helemaal juist wil zeggen, zit het zo:

- Ben je terecht bang om **vervolgd** te worden **om wie je bent**? Dan ben je een **vluchteling**.
- Ben je terecht bang om ernstige **schade** op te lopen **door geweld**? Dan ben je een **subsidiair beschermde**.

Vluchtelingen mogen **voor altijd in België** blijven.

Subsidiair beschermden mogen in België blijven zolang **het risico in hun thuisland er nog is**. Is het **risico** er **na 5 jaar nog altijd**? Dan mag je als subsidiair beschermde ook **voor altijd in België** blijven.

Er is dus een verschil, maar allebei:

- Vluchten ze weg uit hun thuisland
- Kregen ze internationale bescherming in een nieuw land

Het is zeker **niet verkeerd, als je in beide gevallen over vluchtelingen spreekt**.

Tijdelijk beschermde?

Toen in 2022 de oorlog in Oekraïne begon, werd het nóg iets ingewikkelder. De verschillende landen van de Europese Unie beslisten dat wie op de vlucht is voor de oorlog in Oekraïne automatisch een **tijdelijk beschermde** of tijdelijk ontheemde wordt.

- **Automatisch:** er is geen aanvraag en geen onderzoek nodig, zoals bij vluchtelingen en subsidiair beschermde. Ze moeten zich enkel aanmelden met hun paspoort.
- **Tijdelijk:** de bescherming geldt voor een periode van 1 tot maximaal 3 jaar.

Ook een tijdelijk beschermde is een vluchteling. Ook zij zijn gevlucht uit hun thuisland en kregen internationale bescherming in een nieuw land.

De **regeringen gaan ervan uit** dat de bescherming **maar tijdelijk nodig** is. Deze nieuwe vorm van internationale bescherming kwam er vooral ook omdat de **EU** de **massale aanvragen** voor internationale bescherming uit Oekraïne én die uit alle andere landen **nooit zou kunnen verwerken**.

De regeringen maakten diezelfde **uitzondering niet voor iedereen die vlucht voor oorlog**. Die regel bestond bijvoorbeeld niet voor mensen die op de vlucht gingen voor de oorlog in Syrië.

Wat is dan een asielzoeker? En een migrant?

Asielzoeker

Dat ben je als je **in een nieuw land bescherming vraagt**. Je **hoopt om erkend te worden** als vluchteling of subsidiair beschermde.

Een vluchteling is altijd eerst een [asielzoeker](#) voordat die de titel 'vluchteling' krijgt.

Migrant

Dat ben je als je **naar een ander land verhuist**.

De **reden?** Dat **maakt niet uit**. Misschien wil je er werken, of kreeg je er al een job. Of verhuis je voor de liefde?

Een vluchteling is dus een migrant, maar niet elke migrant is een vluchteling.

Economische migrant

Dat ben je als je vlucht uit je thuisland om in een nieuw land **een betere toekomst** op te bouwen. Je thuisland is dan vaak heel arm.

Hoor je 'economische vluchtelingen'? Het is beter om 'economische migranten' te zeggen.

Migranten kunnen teruggaan naar hun thuisland zonder dat het gevaarlijk is. Dat kan een vluchteling niet.

Vluchtelingen in België en in de wereld

In 2023 waren er **over heel de wereld 110 miljoen mensen op de vlucht**. 58% van die mensen is op de vlucht in hun eigen land. 29,5% bevindt zich in een buurland en 12,5% is op de vlucht in een verder land. **2 op 5 mensen op de vlucht zijn kinderen en jongeren**.

Sinds de oorlog in Oekraïne steeg het **aantal erkende vluchtelingen in de Europese Unie** naar **7 miljoen**. Dat is 20%* van alle vluchtelingen wereldwijd. Ze vormen **1,6% van de hele Europese bevolking**. Een **klein deeltje** van die vluchtelingen woont in **België**.

** Voor de oorlog in Oekraïne bood de Europese Unie bescherming aan minder dan 10% van alle vluchtelingen in de wereld.*

